

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇERİK

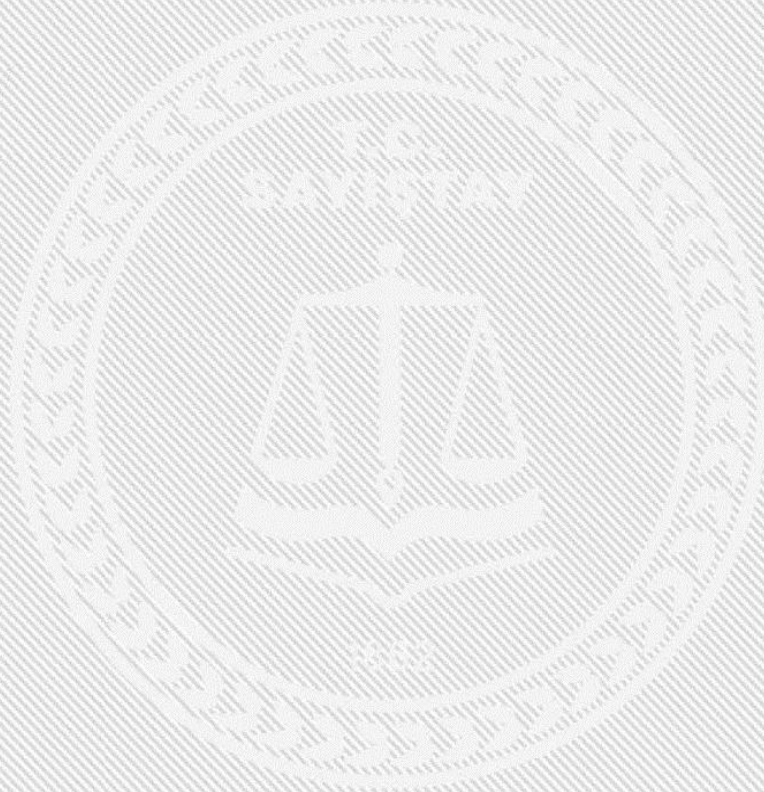
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	32
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	46
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	61

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	27

KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirket
KDV	: Katma Değer Vergisi
TL	: Türk Lirası
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Atatürk Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2015 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	411.208.000	100.184.206	4.400.172	506.992.033	467.609.263	92,23

Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	411.208.000	487.652.247	118,59

Tablo 3: 2015 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	486.437.891	438.420.588	48.017.302

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere

yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesablarının Gerçek Durumu Yansıtması

A) Yapılan incelemede, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydı yapılan hurda malların satışlarının yapılmasına rağmen bu hesaptan çıkış kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

20 Mart 1971 tarihli ve 7-2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Resmi Daire ve İdareler ile İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve iştiraklerinin her çeşit maden hurdaları ile bunların hurda haldeki alaşımlarının ve kullanılmayacak hale gelmiş bulunan muharrik ve müteharrik araçlarının, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurdasan A.Ş.'ye ya da Kimya Endüstrisi Kurumunun kendisi adına hurdayı toplamaya yetki verdiği bir işletmeye satılması; bu ikisinin mümkün olmaması halinde ise Hurdasan A.Ş. fiyatları üzerinden Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde satılması gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 215'inci maddesinin b-1 bendinde ise;

*“Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı stok ve varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların, bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarları 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.”*denilmektedir.

294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının, 2014 yılında 2.524.867,94 TL devrettiği, 2015 yılında bu hesaba 3.168.228,33 TL yeni kayıt yapıldığı ve 2016 yılına toplamda 5.693.094,27 TL olarak devrettiği görülmektedir. Diğer taraftan, 2014–2015 yılları arasında satışı yapılan hurdalara ilişkin olarak 110.468,25-TL gelir kaydı yapıldığı halde hurda kayıtlarından herhangi bir çıkış yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydı yapılan hurda malların yıl içinde satılması veyahut

elden çıkarılması halinde, 294 ve 299 nolu hesaplardan çıkış kayıtlarının yapılması, olumlu ya da olumsuz fark olması halinde de bu farkın ilgisine göre 600 Gelirler hesabı ya da 630 Giderler hesabına kaydedilmesi gerekirdi.

B) Diğer Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark için yıl sonunda amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

2015 yılı kesin mizanına göre; 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi 5.693.096,27 TL iken, buna denk olması gereken 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesi ise 4.768.820,64 TL olarak görülmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 219'uncu maddesinin a-2 bendine göre; elden çıkarılacak amortisman tabi duran varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark, bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

İlgili hükme göre, dönem sonunda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde amortisman ayrılması dolayısıyla bu hesaplarının eşitlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan işlemler sonucunda anılan iki hesap arasında oluşan 924.275,63 TL'lik fark, 294 nolu hesabın Bilançoda olması gerekenden bu tutar kadar fazla görünmesine, diğer taraftan yıl sonunda amortisman ayrıldığında faaliyet gideri yapılacağından Faaliyet Sonuçları Tablosunda da Giderlerin yine bu tutar kadar olması gerekenden düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “A- Hurdaya ayrılan taşınırlardan satışı yapılanların düşümlerinin yapılması için ilgili birimlere yazı yazılarak satış için bekleyen malzemelerin bulunup bulunmadığı sorulmuş olup alınan cevapları müteakiben düşümleri derhal yapılacaktır. 2015 yılı sonunda HURDASAN'a gönderilen hurda bedelleri 2016 yılında Başkanlığımız hesaplarına yatırılmış olup hurda çıkış kayıtlarında mahsup edilmek üzere Emanet Hesaplarına alınmıştır.

B- 2015 yılında sehven 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı için amortisman ayrılmamış olup 2016 yılsonu itibariyle 294 Elden Çıkarılacak

Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde amortisman ayrılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydı yapılan hurda malları için yapılan hatalı muhasebe kayıtlarının düzeltilerek ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Elektrik ve Doğalgaz Güvence Bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından bir yıldan uzun süreli verilen elektrik aboneliği güvence bedeli ile doğalgaz aboneliği depozito bedellerinin, 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmek suretiyle aktifleştirilmediği, bu ödemelerin 630 Giderler Hesabı ile ilgili yılın doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 142'nci maddesine göre; 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı, kamu idarelerince bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idarelerine bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişi başlıklı 143'üncü maddesinde de; bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan bu hesaba borç, 100 Kasa Hesabı, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarlarının ise 126 nolu hesaba aktarılacağı belirtilmiştir.

Üniversite tarafından, söz konusu ödemelerin yukarıda yer verilen mevzuat gereği ilgili yıllarında 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi ve

aktifleştirilmesi gerekirken tamamının 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi sonucunda 2015 yılı Bilançosunda 125.949,88 TL tutar kadar hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu hususa ilişkin olarak iadesi olmayan sözleşme bedeli, damga vergisi ve KDV tutarları düşülerek kalan tutarlar ilgili hesaplara kaydedilmiştir. Ödenen diğer tutarların evrakları incelendiğinde Dağıtım Bağlantı Bedeli ve vergilerden oluştuğundan ARAS Elektrik firmasıyla yapılan görüşmelerde Dağıtım Bağlantı Bedellerinin teminat mahiyetinde olmadığı ve iade edilmediği anlaşıldığından 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kaydı yapılmamıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, elektrik ve doğalgaz güvence bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında 2016 yılı itibariyle kullanılmaya başlanıldığı anlaşılmıştır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Gider Taahhütleri Hesaplarının Gerçeği Yanstmaması

Yapılan incelemelerde, 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının sadece yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler için kullanıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde 920 Gider Taahhütleri Hesabının, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı zamanda gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgiler için “Taahhüt Kartı” düzenleneceği ve yapılan işlemlerin buraya

kaydedileceği belirtilmiştir.

Görüleceği üzere 920 ve 921 nolu hesapların mevzuatta öngörüldüğü şekilde kullanılması bütçe ve nakit planlaması açısından son derece önemlidir.

Bilgi ve izleme fonksiyonu olan söz konusu nazım hesapların anılan muhasebe yönetmeliğine aykırı olarak tüm taahhütleri kapsayacak şekilde kullanılmaması, Üniversite tarafından girişilen taahhütlerin Bilanço dipnotlarında sağlıklı bir şekilde takip edilmesine engel olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “2016 yılı başından itibaren yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere mevzuatı gereğince “Taahhüt Kartı “ düzenlenmeye, 920 ve 921 nolu hesaplar da Taahhüt Kartlarındaki miktarlar esas alınmak suretiyle kullanılmaya başlanmıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, 920 ve 921 nolu hesapların 2016 yılı itibariyle kullanılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlandığı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Üniversite Bütçesinden Döner Sermaye İşletmesine Taahhüt Edilen Sermaye Tutarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversite tarafından Döner Sermaye İşletmesine taahhüt edilen sermaye tutarının, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 162'nci maddesinde;

“(1) Döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; kamu idarelerinin bütçelerine konulan ödeneklere dayanarak, döner sermayeli kuruluşlara verdikleri aynı ve nakdi sermayelerin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin “Hesabın işleyişi” başlıklı 164’üncü maddesinde ise;

“ ...

a) Borç

1) *Döner sermayeli kuruluşlara taahhüt edilen sermaye tutarları bu hesaba borç, 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilir...*” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine göre Üniversitenin, döner sermayeli kuruluşuna taahhüt ettiği 63.900,00 TL sermaye tutarının, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi ve taahhüt edilen söz konusu tutarın da işletmenin öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarla eşit olması gerekmektedir.

Söz konusu sermaye taahhüdünün ilgili hesaplar ile aktifleştirilmemesi sonucunda 2015 yılı Bilançosunun Mali Duran Varlıklar hesap grubu itibariyle gerçeği yansıtmamasına neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü ile yapılan yazışmalar neticesinde, gerek Döner Sermaye Saymanlığı gerekse Başkanlığımız kayıtlarında, sorguda belirtilen 63.900,00 TL sermaye tutarının bulunmadığı görüldüğünden muhasebe kayıtlarımızda herhangi bir işlem yapılamamıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, Döner Sermaye İşletmesine taahhüt edilen sermaye tutarının Döner Sermaye Saymanlığının kayıtlarında bulunmadığı için Kurum tarafından herhangi bir işlem yapılmadığı belirtilmiştir.

Ancak, bulguda yer verilen ve cevap metninde atıfta bulunulan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde 247 Sermaye Taahhütleri Hesabının kamu idarelerinin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Atatürk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği’nde Döner Sermaye İşletmesinin kuruluşu için Kurum tarafından sermaye taahhüt edildiği görülmektedir. Dolayısıyla taahhüt edilen sermaye tutarının ilgili hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmemesi 2015 yılı dönem sonu mali tablolarında hataya neden olmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Atatürk Üniversitesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Faaliyet Alacakları (226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı), Mali Duran Varlıklar (242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı), Diğer Duran Varlıklar (294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı), Gider Hesabı (630 Giderler Hesabı) ve Taahhüt Hesapları (920 Gider Taahhütleri Hesabı, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Stoklar Hesap Grubunda İzlenmesi Gereken Tüketim Malzemelerinin Doğrudan 630 Giderler Hesabına Kaydedilerek Muhasebeleştirilmesi

Kurum mizan cetveli ile buna dayanak teşkil eden yevmiye defteri ve ödeme emirleri incelenmiş ve bu inceleme sonucunda satın alınan ve Stok Değerler hesap grubunda izlenmesi gereken kırtasiye tüketim malzemelerinin doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesap planı" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan 15 Stoklar başlıklı hesap grubu;

15 Stoklar

150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı

151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı

152 Mamuller Hesabı

153 Ticari Mallar Hesabı

157 Diğer Stoklar Hesabı

158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı (-)

hesaplarından oluşmaktadır.

Söz konusu stoklar için yapılan ödemelerin muhasebeleştirilmesinde 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ile birlikte yukarıdaki hesap kodları yerine 630 Giderler Hesabı kullanılmıştır. Dolayısıyla kurum tarafından yapılan stok malzemeleri alımları mezkûr Yönetmeliğin 8'inci maddesindeki hesap planının aksine, yukarıdaki alt hesaplardan takip edilememektedir.

Muhasebe kayıtlarının daha açık ve anlaşılabilir olması, yapılan harcamaların ilgili bulunduğu hesaba kaydı ile mümkün olduğundan, Kurumun Dönen Varlıkları içinde yer alması gereken Stoklar hesap grubuna ait alımların Giderler Hesabı altında muhasebeleştirilmesi nedeniyle hem Kurumun Dönen Varlıkları olması gerekenden

423.972,95 TL daha az hem de Giderler Hesabı olması gerekenden bu meblağ kadar daha yüksek gözükmektedir.

Buna göre 2015 yılı içinde alımı yapılan toplam 423.972,95 TL tutarındaki tüketime yönelik mal ve malzemelerin, Taşınır İşlem Fişi düzenlenmek suretiyle taşınır sisteminde takip edilmesi, akabinde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile aktifleştirilerek, tüketildikçe de 630.14 Giderler Hesabı ile giderleştirilmesi gerekirken bu işlemlerin yapılmaması sonucunda 2015 yılı Bilançosu ile Faaliyet Sonuçları tablosunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “150 İlk Madde ve Malzemeleri Hesabına kaydedilmesi gerekirken 630 Giderleri Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirilen taşınırlarla ilgili tüm harcama birimlerine alınan tüketim malzemelerine ilişkin Taşınır İşlem Fişi kesmeleri konusunda uyarı yazısı yazılmış olup Başkanlığımızca da bundan sonra ekinde Taşınır İşlem Fişi olmayan harcama belgeleri işleme konulmayacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, Stoklar hesap grubunda izlenmesi gereken tüketim malzemelerinin ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Kurum tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı kiralama mevzuata uygun şekilde muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara ilişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı Genel Yazısıyla “990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı” ihdas edilmiştir. Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 kodlu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 kodlu hesaba alacak; diğer

taftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 kodlu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 kodlu hesaba alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993 kodlu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 kodlu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990, 993 ve 999 kodlu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır.

Sonuç olarak, taşınmaz ve işletme hakkı kiralalarında, kiralanan yer ve kira gelirlerinin yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda ihdas edilen nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmesi ve mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

İzleme ve bilgi verme fonksiyonu olan Bilanço dip notu niteliğindeki ilgili nazım hesapların kullanılmaması sonucunda mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini etkileyen hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Muhasebat Genel Müdürlüğünün taşınmazlara ilişkin işlemler konulu 26.11.2014 tarih ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı genel yazı ve ekindeki örneklerde; arsanın kiraya verilmesi veya binanın tamamının kiraya verilmesi halinde 990, 993 ve 999 kodlu Nazım Hesapların çalıştırılacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Üniversitemize ait arsaların kiraya verilmemesi ve binaların tamamının kiraya verilmemesi nedeniyle söz konusu Nazım Hesaplar çalıştırılmamıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, Kuruma ait arsaların kiraya verilmemesi ve binaların tamamının kiraya verilmemesi nedeniyle kiraya verilen taşınmazlar ile taşınmaz kiralama gelirlerinin Nazım Hesaplarda takip edilmediği belirtilmiştir.

Ancak, bulguda yer verilen ve cevap metninde atıfta bulunulan Maliye Bakanlığının ilgili yazısında kiraya verilen taşınmazların Nazım Hesaplara kaydedilmesinde herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Dolayısıyla kiralanan yer ve kira gelirlerinin ihdas edilen nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmemesi 2015 yılı dönem sonu mali tablolarında hataya neden olmaktadır.

BULGU 3: Bilimsel Araştırma Projeleri Özel Hesabına Aktarılan Tutarlardan Satın Alınan Tüketime Yönelik Mal Ve Malzemelerin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına Yansıtılmaması

Bilimsel Araştırma Projeleri Özel Hesabına aktarılan tutarlardan satın alınan tüketime yönelik mal ve malzemeler için taşınır işlem fişi düzenlenmediği ve söz konusu tutarların 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri için Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi ile Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller'in, "Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri" başlıklı 9'uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında aynen "(2) *Satın alınan dayanıklı taşınırlar, Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince taşınır işlem fişi düzenlenerek yükseköğretim kurumu envanterine alınır ve söz konusu taşınırlar, bunları kullanacak proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye zimmetlenir. Tüketime yönelik mal ve malzemeler ise doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edilir.*" hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hükmün, "Tüketime yönelik mal ve malzemeler" ile başlayan ikinci cümlesinin "satın alınan dayanıklı taşınırlar" ile başlayan birinci cümlesinin istisnası gibi "ise" şart bağlacı ile devam etmesi nedeniyle üniversite uygulamalarında tüketime yönelik mal ve malzemeler için Taşınır İşlem Fişi düzenlenmediği dolayısıyla 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile de muhasebeleştirilmediği anlaşılmıştır.

Ancak kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesine ilişkin esas ve usuller bir üst norm olan Taşınır Mal Yönetmeliği ile belirlenmiş olup taşınır işlem fişinin hangi hallerde düzenlenmeyeceği 10'uncu maddesinde; "... *aşağıda sayılan hallerde Taşınır İşlem Fişi düzenlenmez.*

1) *Satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler,*

2) *Makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar,*

3) Kısa sürede tüketilen mutfak tipi tüpler ve yangın söndürme tüplerine yapılan gaz dolulukları ile yazıcı kartuşlarının dolulukları,

4) Dergi ve gazete gibi süreli yayınlar ile arşivlenme niteliği olmayan kütüphane materyalleri" şeklinde sıralanmıştır.

Bilimsel Araştırma Projeleri Özel Hesabına aktarılan tutarlardan satın alınan tüketime yönelik mal ve malzemeler ise bunlar arasında sayılmamaktadır.

Buna göre, anılan Esas ve Usuller'in 9'uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasının, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı olacak şekilde yorumlanması nedeniyle, tüketime yönelik mal ve malzemeler için taşınır işlem fişinin düzenlenmeden doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edildiği dolayısıyla giriş çıkış kayıtlarının muhasebe sisteminde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Bu durumun, suistimallere sebebiyet verebileceği ihtimali karşısında taşınır malların kaydı, muhafazası, kullanımı ve takibine engel olması yönüyle 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan hesap verme sorumluluğu ile Taşınır Mal Yönetmeliğinde düzenlenen sorumluluğun sağlanamayacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri için Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi ile Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller'in 9'uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında tüketime yönelik mal ve malzemelerin emanet hesaplar kullanılmak suretiyle taşınır işlem fişi düzenlenmeden ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına yansıtılmadan doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edileceği belirtilmektedir. Maliye Bakanlığının söz konusu Esas ve Usuller'inde yeni bir düzenleme yapılması halinde, yapılacak düzenleme neticesinde işlem yapılacaktır denilmektedir."

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, ilgili Esas ve Usuller'de hüküm bulunmadığı için kayıtların yapılmadığı belirtilmiştir. Bulguda belirtilen gerekçeler nedeniyle Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında alınan taşınırlar için ilgili hesapların kullanılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca 2016 yılı içinde veya daha sonrasında yapılacak olan düzeltme kayıtlarının 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Üniversite Personeline Tahsis Edilen Kamu Konutlarının Sıcak Su Bedelleri ile ATA Teknokent A.Ş. ve Atatürk Üniversitesi Kalkındırma Vakfına Ait Binaların Isınma Giderlerinin Bütçeden Karşılanması

A) Atatürk Üniversitesine ait toplam 1128 adet kamu konutunda oturanlardan, Kurum tarafından temin edilen sıcak su için herhangi bir tahsilat yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu Konutları Yönetmeliği'nin "Konut Tahsis Edilenler Tarafından Karşılanacak Giderler" başlıklı 28'inci maddesinde;

"a) Kalorifersiz konutlar ile 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tabi olan kaloriferli konutların ısınma giderleri,

b) Küçük bakım ve onarım giderleri (Kiracı tarafından kırılan camların takılması, bozulan muslukların değiştirilmesi veya tamir edilmesi ve benzeri işler gibi) ile kötü kullanımdan dolayı meydana gelen zarar ve ziyan giderleri,

c) Ortak kullanım alanları dahil, konutun aydınlatma, elektrik, su, gaz, otomat ve benzeri giderleri,

d) Konutlarda istihdam edilen kapıcı, bahçıvan, kaloriferci, elektrikçi ve benzerleri ile çeşitli ihtiyaçların karşılanması için gerekli olan giderler,

e) Yönetmeliğin 29 uncu maddesine göre, tesbit edilen yakıt ihtiyacından fazla kullanılan yakıt giderleri,

Konut tahsis edilenler tarafından karşılanır." denilerek kamu konutu tahsis edilenlerden hangi giderlerin tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede; Kuruma ait kamu konutlarına giderleri Üniversite bütçesinden karşılanan Isı Merkezinden sıcak su tedarik edildiği görülmüştür. Sıcak su bedelleri, yukarıda zikredilen konut tahsis edilenler tarafından karşılanması gereken bedeller arasında yer almasına rağmen ilgililerden herhangi bir tahsilat yapılmadığı gibi kullanılan sıcak su bedelinin tespit edilmesi için herhangi bir ölçüm sistemi de kurulmamıştır.

B) ATA Teknokent A.Ş. ile Atatürk Üniversitesi Kalkındırma Vakfına ait binalara Atatürk Üniversitesi Isı Merkezinden ısı verilmesine rağmen ısı bedeli için Kurum tarafından herhangi bir tahsilat yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'inci maddesinde; üst yöneticilerin kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesinden sorumlu oldukları belirtilmektedir. Aynı Kanun'un 8'inci maddesinde de; her türlü kamu kaynağının elde edilmesinde görevli ve yetkili olanların kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

Üniversite yerleşkesi içerisinde yer alan ATA Teknokent A.Ş.'ye ait toplam 15.000 m² ve Atatürk Üniversitesi Kalkındırma Vakfına ait toplam 4000 m² kapalı alana sahip binaların ısınması için gerekli olan ısının, tüm giderleri Üniversite özel bütçesinden karşılanan Isı Merkezinden tedarik edilmesine rağmen ısı bedelleri ilgili şirket ve vakıftan tahsil edilmemiş ve herhangi bir takip işlemi tesis edilmemiştir.

Üniversite tarafından tedarik edilen ısı bedelinin tespit edilmesi için de herhangi bir ölçüm sisteminin kurulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “A) Söz konusu lojmanların sıcak su giderlerinin hesaplanması için alt yapı çalışmaları başlatılmış olup, lojmanlara sıcak su temini için doğal gaz tesisatlarının yaptırılarak tahsisi yapılan kişiye özgü faturalandırma sistemine geçilmesi düşünülmektedir.

B) Söz konusu giderlerin hesaplanması için alt yapı çalışmaları başlatılmış olup; gerekli firmalarla irtibata geçilmiştir. Hesaplamanın tespiti için gerekli olan malzemenin spesifik olmasından dolayı temin süresi 8 ila 12 haftayı bulmaktadır. Malzeme temininden sonra montaj yapılarak ölçüm sistemi dahilinde maliyetler tespit edilerek ilgililerden tahsil edilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen eksikliklerin tamamlanmasına yönelik çalışmalara başlanıldığı belirtilmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 5: TÜBİTAK Özel Hesabına İlişkin Banka Hesabında Bulunan Paraların Vadesiz Hesapta Tutulması

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) özel hesaplarına ilişkin banka hesabının incelenmesi neticesinde; ihtiyaç fazlası nakit tutarların vadeli hesaplarda veya diğer yatırım araçlarında değerlendirilmeyerek faiz gelirlerinin arttırılmadığı tespit edilmiştir.

11.9.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Kamu Haznedarları Genel Tebliğinin “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinin;

“(1) Aşağıda sayılan kurumlar bu Tebliğ hükümlerine tabidir.

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri,

b) Özel bütçeli idareler,

...

1) Bu maddede sayılan kurumlarca fon, hesap, özel hesap, havuz ve benzeri adlarla açılmış olan ve/veya yönetilen her türlü banka hesabı.” hükümleri doğrultusunda Üniversitenin TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabının da Tebliğ hükümleri doğrultusunda işletilmesi gerekmektedir.

Mezkûr Tebliğin “Kaynakların değerlendirilmesi ve nemalandırma” 6’ncı maddesinde ise;

“(1) Kurumlar kısa vadeli kaynaklarını, vadesiz veya vadeli mevduat ile repo/ters repo araçlarını kullanarak değerlendirir. Kısa vadeli kaynaklar için uygulanacak vadeli mevduat faiz oranı TCMB’nin politika faiz oranı olarak ilan ettiği 1 hafta vadeli repo/ters repo ihale faiz oranından düşük olamaz.

(2) Kurumlar uzun vadeli kaynaklarını, vadeli mevduat ve 5 inci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendindeki araçları kullanarak değerlendirir. Vadeli mevduat faiz oranı piyasada oluşan benzer vadedeki DİBS faiz oranından daha düşük olamaz. Vadeli mevduat faiz oranına ilişkin gösterge faiz oranının hesaplama formülü ektedir.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen vadeli mevduat faiz oranının piyasada

oluşan benzer vadedeki DİBS faiz oranından düşük olması halinde mali kaynaklar, 5 inci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi kapsamında değerlendirilebilir.” denilerek kısa veya uzun vadeli kaynakların vadeli mevduat veya diğer yatırım araçları aracılığıyla değerlendirilmesi yolları belirtilmiştir.

Yapılan incelemede ilgili hesaptaki en düşük nakit değer Nisan ayında 3.534.017,33 TL düzeyinde gerçekleştiği, diğer zamanlarda ise ortalama olarak 4.526.832,80 TL düzeyinde olduğu görülmüştür.

İhtiyaç fazlası nakdin, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri doğrultusunda değerlendirilmeyerek elde edilecek faiz gelirlerinden mahrum kalınması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun çeşitli hükümleri doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli değerlendirilmemesi sonucunu doğurmaktadır.

Sonuç olarak; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması esas olup, yöneticilerin bu hususta gerekli özen ve hassasiyeti göstermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz bünyesinde yürütülen TÜBİTAK projeleri kapsamında 115 ayrı banka hesabı bulunmaktadır. Bu projelerdeki toplam bakiye miktarı yaklaşık olarak 3.500.000 TL olmakla birlikte, her proje ayrı bir banka hesabında takip edildiği için 3.500.000 TL tek bir hesapta değil 115 ayrı hesapta takip edilmektedir.

Projelerin harcama yetkilileri, proje yürütücüleridir. Her projenin proje yürütücüsü farklı kişiler olduğu için sistemli ve düzenli bir ödeme planı oluşturulamamaktadır. Harcamaların düzensizliği ve sistemli bir ödeme planının oluşturulamaması nedeniyle Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendireceklerini belirten 5/2 maddesinin a bendinde “ **TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı,**” na da cevaz vermesi nedeniyle TÜBİTAK projeleri vadesiz hesaplarda takip edilmektedir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, projelerin 115 ayrı banka hesabında tutulduğunu ve her bir projenin harcama yetkilisinin farklılaşması nedeniyle düzenli bir ödeme planının oluşmadığını belirtilmişse de TÜBİTAK tarafından gönderilen paralar “TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabı” adlı bir hesapta kurum mali

tablolarında yer almakta ve yönetimi üniversite tarafından yapılmaktadır.

Harcama yetkililerin farklılaşması, muhasebe biriminin farklılaşması sonucunu doğurmamaktadır. Nitekim özel bütçe hesabında da her bir daire başkanlığına bütçe verilmekte harcama yetkilileri farklılaşmakta ancak bir çok kamu kurumu elinde tuttuğu ihtiyaç fazlası nakdini vadeli araçlara yatırırmakta ve değerine değer katmaktadır.

Kamu haznedarlığı genel tebliğinde vadeli araçlarda değerlendirme zorunluluğu bulunmasada 5018 sayılı Kanun'un genel hükümleri çerçevesinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli değerlendirilmesi esastır.

2015 yılı enflasyon oranının yüzde 8,81 olarak gerçekleştiği dikkate alınır, TÜBİTAK banka hesaplarında bulunan paraların değeri geçen yılın aynı ayına göre %8,81 oranında değer kaybetmesi sonucunu doğurmaktadır. Para düzeyinin yılın 7 ayında sürekli olarak 4.5 milyon TL'nin üzerinde olması ve diğer aylarda ise ortalama 4 milyon düzeyinde gerçekleşmesi kayıplarında büyük tutarlarda olmasına neden olmaktadır.

İhtiyaç fazlası nakdin, değerlendirilmeyerek elde edilecek faiz gelirlerinden mahrum kalınması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun çeşitli hükümleri doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli değerlendirilmemesi sonucunu doğurmaktadır. TÜBİTAK tarafından projelerin desteklenmesi için gönderilen bu paraların enflasyon sonucu erimesini önlemek amacıyla harcamaların bir plan içine sokulması ve tıpkı diğer banka hesapları gibi harcama planlamasına göre günlük, 7 günlük veya aylık vadeli hesaplarda değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 6: Mülkiyeti Üniversiteye Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Mülkiyeti Üniversiteye ait arazi ve arsaların üzerine idari bina, hizmet binası, spor kompleksleri, yemekhane vs binalar yapılmasına rağmen bunların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesinde:

“1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” denilmektedir.

Bu düzenleme ile cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiştir. Öncelik taşınmazların muhasebe birimlerince kaydının mevcut kullanım şekliyle yapılarak mali tablolarında gösterilmesi, daha sonra tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemlerinin yapılmasıdır.

Sonuç olarak üniversite mülkiyetinde bulunan arsa ve arazilerin tapu kayıtları ile mevcut kullanım şeklinin birbirine uyumlu olması için yapılacak cins tashihi tapu işlemlerine başlanması ve bu işlemlerin bitmesi beklenilmeden de bunların mevcut kullanım şekilleri (bina, yerüstü düzeni vb) itibarıyla ilgili taşınmaz hesaplarına kaydedilmeleri gerekirdi.

Söz konusu muhasebe kayıtlarının yapılmaması nedeniyle Bilançoda Taşınmaz hesaplarının gerçeği yansıtmamasına neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Mülkiyeti Üniversitemize ait arazi ve arsaların üzerine idari bina, hizmet binası, spor kompleksleri, yemekhane vs. binaların cins tashihlerinin yapılması konusunda, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca Erzurum Milli Emlak Müdürlüğüne 29/04/2016 tarih ve 1600105088 sayılı yazı yazılmış olup, ilgili Müdürlükten gelen bilgiye göre işlem tesis edilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, mülkiyeti Üniversiteye ait taşınmazların ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 7: İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmaması

Kamu idaresi tarafından, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55., 56. ve 57'nci maddeleri ile hüküm altına alınan "İç Kontrol Sistemi" kapsamında yapılması gereken çalışmalar, Üniversite üst yöneticisinin yayınladığı genelge ile başlatılmış ve 2009 yılında Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Ancak daha sonra revize edilen bu planda yer alan eylemlerin hâlihazırda tamamlanmadığı, Kamu İç Kontrol Standartları ve bu bağlamda İç Kontrol Sistemi ile Risk Yönetim bileşenlerinin tam olarak yapılandırılmadığı tespit edilmiştir.

A) Atatürk Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmaları incelendiğinde;

İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı'nın 30.06.2009 tarihi itibarıyla hazırlanıp Maliye Bakanlığına gönderildiği, söz konusu Eylem Planı'nın Maliye Bakanlığınca 04.02.2009 tarihli ve 1205 sayılı Genel Yazı ekinde yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi'nde belirlenen esaslara uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

Bununla beraber, iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin olarak;

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından kurumda mücadele edilecek riskler için hangi kontrol faaliyetlerinin uygulanacağı konusunda herhangi bir çalışma yapılmadığı,
- Eylem planları ve iş süreçleri hazırlanmış olup iş süreçlerinde çalışan personelin risk değerlendirmesi kapsamında odak grupları/atölye çalışmalarının yapılmayarak risklerin ve kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,
- Kurumda hangi riskler için hangi kontrol faaliyetlerinin hangi birimlerde uygulanacağını ve sorumluların belirlendiğini gösteren "Sorumlu Birim/Personel-Risk İlişkisi" kurulmadığı,
- İç denetim birimi tarafından iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışmalarının

planlanmadığı görülmüştür.

İç kontrol sisteminin değerlendirilmesine ilişkin olarak;

- Kurumda yürütülen iç kontrol faaliyetlerinin takibi ve uygulanmasından sorumlu birim ve personeline en az yılda bir düzenlenmesi gereken değerlendirme raporlarının düzenlenmediği,
- İç denetim biriminin, iç kontrol sisteminin yeterliliği, etkinliği ve işleyişiyle ilgili olarak yönetime bilgi sağlamak, değerlendirme yapmak ve öneride bulunmak için raporlama yapmadığı,
- Strateji Geliştirme Birimi tarafından iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi sonucu hazırlanması gereken İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunun hazırlanmadığı görülmüştür.

B) Üniversiteye 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile sekiz adet iç denetçi kadrosu ihdas edilmesine rağmen sadece üç tanesine atama yapıldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun “Üst Yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinin son bendinde;

“Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.” denilmektedir.

“İç Denetim” başlıklı 63’üncü maddesinde ise;

“İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri göz önüne alındığında iç denetimin mali kontrolün çok önemli ve tamamlayıcı bir fonksiyonu olduğu açıktır. İç kontrol sisteminin temel unsuru olan ve aynı zamanda sistemin yeterli ve etkin bir şekilde işleyip işlemediği hususlarında değerlendirme ve önerilerde bulunan iç denetim, idarelerde üst yöneticilerin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının yerine getirilmesinde önemli bir yardımcıdır. İç denetim biriminin iç

denetime ilişkin planlama yapması ve hazırlayacağı raporlarla üst yönetime öneri ve danışmanlık hizmeti yapması gerekmektedir.

Bu itibarla iç kontrol sisteminin daha etkin işlemlerini sağlamak ve iç denetim fonksiyonunun bir an önce sağlanması için boş olan iç denetçi kadrolarına atama yapılması gerekmektedir.

C) Üniversite üst yöneticisine bağlı olan Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün iç kontrol sisteminin yapılandırılması amacıyla Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü için eylemler hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemelerini hazırlarken Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde belirlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İç kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından yapılması gereken işlemlerle ilgili olarak kurulun daha aktif çalışması sağlanacaktır. Bu konuda yapılması gereken atölye çalışmalarına kurul tarafından en kısa zamanda başlanılacaktır. İç Denetim Birimi de iç kontrol çalışmalarına aktif olarak dahil edilerek daha etkin ve verimli bir sistem kurulmaya çalışılacaktır. Birimlerin düzenlemesi gereken yıllık raporlar konusunda daha hassas davranılacak olup bu konuların izlenilmesi ve kontrolü konusunda gereken hassasiyet gösterilecektir. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yıllık olarak hazırlanması gereken İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu her yıl hazırlanmakta olup 2015 yılına ait rapor ise kanuni süresi olan Haziran ayı sonuna kadar hazırlanarak ilgili kurumlara gönderilecektir.

İç denetim Biriminin iç kontrol sistemi içinde daha aktif bir rol alması sağlanacak olup bu konuda gerekli çalışmalar yapılacaktır. Kurumumuzda şu anda 3 iç denetçi çalışmakta olup boş iç denetçi kadrolarına atama yapılması konusu değerlendirilecektir.

Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü Maliye Bakanlığına bağlı bir kuruluş olduğundan Saymanlık Müdürlüğü ile ilgili iç kontrol çalışması yapılmamış olup Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne ait ise hususi bir İç kontrol çalışması yapılmamıştır. Bundan sonra yapılacak çalışmalar Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünü’de kapsayacak şekilde yapılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda yer alan tüm hususlar kabul edilmiş olup daha etkin bir iç kontrol sisteminin işlemlerini sağlamak için gerekli yapılandırma çalışmalarına başlanılacağı belirtilmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususlara ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ BİLANÇOSU 31.12.2015					
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1	Dönen Varlıklar	141.720.812,79	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	83.115.242,25
100	Kasa Hesabı	477,28	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	1.247.446,97
102	Banka Hesabı	50.617.757,33	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.034.245,29
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	21.360.462,16	333	Emanetler Hesabı	76.694.658,38
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	1.425,00	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	3.601.572,57
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	19.325,06	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	524.119,66
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.371.422,90	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	13.199,38
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	2.488.216,43	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	56.066,58
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	65.861.726,63	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	56.066,58
2	Duran Varlıklar	233.222.987,22	5	Öz Kaynaklar	291.772.491,18
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	21.651,12	500	Net Değer Hesabı	25.976.463,67
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	16.695.971,98	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	217.778.724,61
252	Binalar Hesabı	84.530.031,58	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	48.017.302,90
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	136.395.563,18			
254	Taşıtlar Hesabı	3.559.680,68			
255	Demirbaşlar Hesabı	70.445.662,85			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-128.893.437,23			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	46.195.669,39			
260	Haklar Hesabı	5.437.841,98			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.089.923,94			

294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	5.693.096,27	
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-4.768.820,64	
BORÇ TOPLAMI: 374.943.800,01			ALACAK TOPLAMI: 374.943.800,01

Bilanço Dipnotları

910	Teminat Mektupları Hesabı	12.216.098,08
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	12.216.098,08
920	Gider Taahhütleri Hesabı	9.675.414,72
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	9.675.414,72
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	8.083.977,42
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	8.083.977,42
962	Bilimsel Projeler Hesabı	2.979.439,13
963	Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	2.979.439,13
964	Kamu İdarelerine Tahsisli Binalar ve Araziler Hesabı	0,77
965	Kamu İdarelerine Tahsisli Binalar ve Araziler Karşılığı Hesabı	0,77

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ 2013-2014-2015 YILLARI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
	Kod.1		TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	210.384.966	71	234.933.531	41	273.982.708	65
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	32.424.025	4	36.548.492	53	38.780.449	98
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	57.128.580	29	67.261.257	94	76.637.978	59
630	5	Cari Transferler	4.744.826	83	5.326.427	94	7.068.257	04
630	7	Sermaye Transferleri	20.503.369	83	19.921.072	86	18.881.039	67
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	00	0	00	00	0	00
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.333.806	85	151201	96	833.443	79
630	13	Amortisman Giderleri	11.403.727	74	10.014.459	21	17.665.439	08
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	4.402.739	53	6.702.744	89	4.492.628	49
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0	0	0	0	73.127	75
630	25	Kamu İd. Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var Kay Gid.	0	0	0	0	5.375	19
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	0	0	1.398.056	54	0	0
630	99	Diğer Giderler	8.084	26	40.862	31	140	38
GİDERLER TOPLAMI (A)			342.334.127	8	382.298.107	36	438.420.588	61

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
			TL	Kr	TL	TL	Kr	TL
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.835.539	52	36.737.823	3	36.404.739	21
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	336.783.479	18	354.075.025	92	411.516.276	34
600	05	Diğer Gelirler	33.719.033	12	41.499.548	47	38.516.875	96
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	0	0	0	0	0
GELİRLER TOPLAMI (B)			408.338.051	82	432.312.397	42	486.437.891	51
FAALİYET SONUCU [B-A]			66.003.924	74	50.014.290	6	48.017.302	90

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	32
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	33
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	33
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	33
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	35
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	38
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	39
8.	EKLER.....	42

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Atatürk Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir. 2015 yılı Bilançosunda sermayesi 155.899.530,06 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 177.624.092,74 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 316.741.401,78 TL, gider toplamı 302.953.727,64 TL olup, Gelir Tablosunda yıl sonu itibariyle tahakkuk eden kar toplamı 13.787.674,14 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Satışların maliyeti tablosu,
- Sermaye hareketleri tablosu,
- Nakit akım tablosu,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Envanter defteri,
- İşletme bütçesi.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütölen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bilgisayar Yazılımı Alımlarının 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabına Kaydedilmemesi

İşletme tarafından gerçekleştirilen bilgisayar yazılımı alımlarının, 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 224'üncü maddesinde;

“Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabı, yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer maddi olmayan duran varlık kalemlerinin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Mezkur Yönetmeliğin “Hesabın işleyişi” başlıklı 225'inci maddesinde ise;

“(1) Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyet bedeli ile bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Yararlanma süresi belli olanlar sürenin bitiminde, yararlanma süresi belli olmayanlar 5 inci yılın sonunda bu hesaba alacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

2) Yararlanma hakkı devredildiğinde kayıtlı değeri ile bu hesaba alacak, birikmiş amortismanları 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına, devir bedeli tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedilmekle birlikte; bu işlemde doğan kârlar 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabına alacak, bu işlemde doğan zararlar 689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar Hesabına borç kaydedilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi

hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamalar dışında bilgisayar yazılım programları gibi diğer maddi olmayan duran varlık kalemlerinin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Yönetmeliğin belirtilen hükümlerinin aksine Kurum tarafından satın alınan bilgisayar yazılımı alımlarının, 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı ile aktifleştirilmeden 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ile doğrudan giderleştirildiği, bu durumun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği görülmüştür.

Yapılan kayıt sonucunda 2015 yılı Bilanço ve Gelir Tablosunda toplamda 1.946.449,85 TL tutarında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “2015 yılı içerisinde alımı yapılan yazılımların miktarları tespit edilip gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Bundan sonraki süreçte yapılacak işlemler titizlikle takip edilip, bahse konu hesaba kaydedilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı ile ilgili düzeltme kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının Kullanılmaması

İşletme tarafından peşin olarak yatırılan ve gelecek yılları kapsayan kira ödemelerinin muhasebeleştirilmesinde 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı bölümünün “ Hesabın niteliği” başlıklı 240'ıncı maddesinde;

“(1) Gelecek yıllara ait giderler hesabı, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken gelecek yıllara ait giderlerin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin “Hesabın işleyişi” başlıklı 242’nci maddesinde ise;

(1) Gelecek yıllara ait giderler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) İçinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken peşin ödenmiş giderler bu hesaba ve ilgili diğer hesaplara borç, toplam tutar 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde gider hesaplarına yansıtılması gerekenler, dönem sonunda bu hesaba alacak, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına borç kaydedilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Dönemsellik ilkesi gereği bu tip giderlerin öncelikle ilgili dönemin hesabına (180 ve 280 nolu hesaplara) kaydedilmesi, zamanı geldiğinde de gider hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

Üniversite ile Atatürk Üniversitesi Kalkındırma Vakfı arasında 03.08.2015 tarihinde kira protokolü imzalanmış ve 5 yıllık kira bedeli olan 450.000 TL peşin ödenmiştir.

Yönetmeliğin yukarıda yer verilen hükümlerine göre; Açıköğretim İletişim Bürosu kira karşılığı olan ve peşin olarak ödenen toplam 450.000,00 TL’nin 2015 yılına ait olan 5 aylık kısmı (toplam vergi dahil) 41.766,00 TL’nin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç, kalan 408.234,00 TL’nin de 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabına borç, öte yandan 445.734,00 TL’nin 320 Satıcılar Hesabına alacak, Damga Vergisi tutarı 4.266,00 TL’nin ise 360 Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabına alacak kaydedilmesi ve 450.000,00 TL’nin 830 Bütçe Giderleri Hesabına yansıtılması,

31.12.2015 dönem sonunda ise 280 nolu Hesapta kayıtlı tutardan 2016 yılına ait olan kira tutarının 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Anılan Yönetmeliğe aykırı olarak yapılan kayıt sonucu, 2015 yılı Bilançosunda ve Gelir Tablosunda 408.234,00 TL hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Gelecek yıllara ait giderler hesabıyla ilgili muhasebe kayıtları düzeltilmiş olup ilgili M.İ.F’ler ekte sunulmuştur” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, peşin olarak yatırılan ve gelecek yılları kapsayan kira ödemelerinin ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Atatürk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Maddi Olmayan Duran Varlıklar (267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı), Gelecek Aylara/Yıllara Ait Giderler (180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı ve 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı), Faaliyet Giderleri (632 Genel Yönetim Giderleri Hesabı) ve Genel Yönetim Giderleri (770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

İşletme bünyesinde istihdam edilen işçiler için mevzuat gereğince ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği, bu durumun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı bölümünün "Hesabın niteliği" başlıklı 354'üncü maddesinde;

"(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar dâhilinde ayrılan bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Mezkur Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 355'inci maddesinde ise;

"(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Faaliyet dönemini aşan bir süreyle ayrılan kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

2) Konusu kalmayan kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat gereği kurum bünyesinde istihdam edilen işçiler için muhasebenin ihtiyatlılık kavramı ve dönemsellik ilkesi gereği kıdem tazminatı karşılığı ayrılmalı ve ilgili hesaplara kaydedilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; “Kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmaması durumunun incelenmesi neticesinde, idaremizce bundan sonraki kıdem tazminatı ödemeleri belirtilen hesapta çalıştırılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, istihdam edilen işçiler için mevzuat gereğince ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Doğalgaz Güvence Bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi

Kurum tarafından doğalgaz aboneliği için ödenen bir yıldan daha uzun süreli depozito bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 178'inci maddesine göre; 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı, işletmece üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere verilen bir yıldan uzun süreli depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne aykırı olarak, doğalgaz aboneliği için 2013 yılında ödenen toplam 21.127.99 TL depozitonun, 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Bir yıldan daha uzun süreli doğalgaz güvence bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmemesi ile ilgili düzeltme kayıtları yapılarak kayıtlara ilişkin M.İ.F ekte sunulmuştur” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, bir yıldan daha uzun süreli doğalgaz güvence bedellerinin ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ BİLANÇOSU 31.12.2015**

Aktif (TL)		Pasif (TL)	
1 DÖNEN VARLIKLAR	172.404.921,03	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	21.724.562,68
10 HAZIR DEĞERLER	90.173.419,35	32 TİCARİ BORÇLAR	13.930.973,62
100 KASA HESABI	0,00	320 SATICILAR HESABI	13.191.039,64
102 BANKALAR HESABI	90.167.591,06	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	739.933,98
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-8.778,71	33 DİĞER BORÇLAR	1.337.690,73
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	14.607,00	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	117.720,67
12 TİCARİ ALACAKLAR	69.802.757,21	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.219.970,06
120 ALICILAR HESABI	67.356.254,56	34 ALINAN AVANSLAR	2.416,00
121 ALACAK SENETLERİ HESABI	21.839,04	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	2.416,00
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	21.127,99	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	6.453.482,33
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	2.403.535,62	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.306.846,55
13 DİĞER ALACAKLAR	384.222,44	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	71.931,79
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	384.222,44	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	1.520.718,30
15 STOKLAR	4.103.228,03	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	550.760,14
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.286.525,00	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	3.225,55
151 YARI MAMULLER - ÜRETİM HESABI	996.893,92	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00
152 MAMULLER HESABI	819.809,11	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	160.229,80	5 ÖZ KAYNAKLAR	155.899.530,06
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	160.229,80	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	57,90
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	7.781.064,20	500 SERMAYE HESABI	57,90
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	7.410.871,79	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	143.878.012,38
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	3.552,00	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	143.878.012,38
195 İŞ AVANSLARI HESABI	366.640,41	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-1.766.214,36

T.C. Sayıştay Başkanlığı

196 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-1.766.214,36
2 DURAN VARLIKLAR	5.219.171,71	59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	13.787.674,14
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	5.219.171,71	590 DÖNEM NET KARI HESABI	13.926.015,06
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR HESABI	5.219.171,71	591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-138.340,92
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	0,00		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	0,00		
254 TAŞITLAR HESABI	0,00		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	473.886,45		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-473.886,45		
Genel Toplam	177.624.092,74	Genel Toplam	177.624.092,74

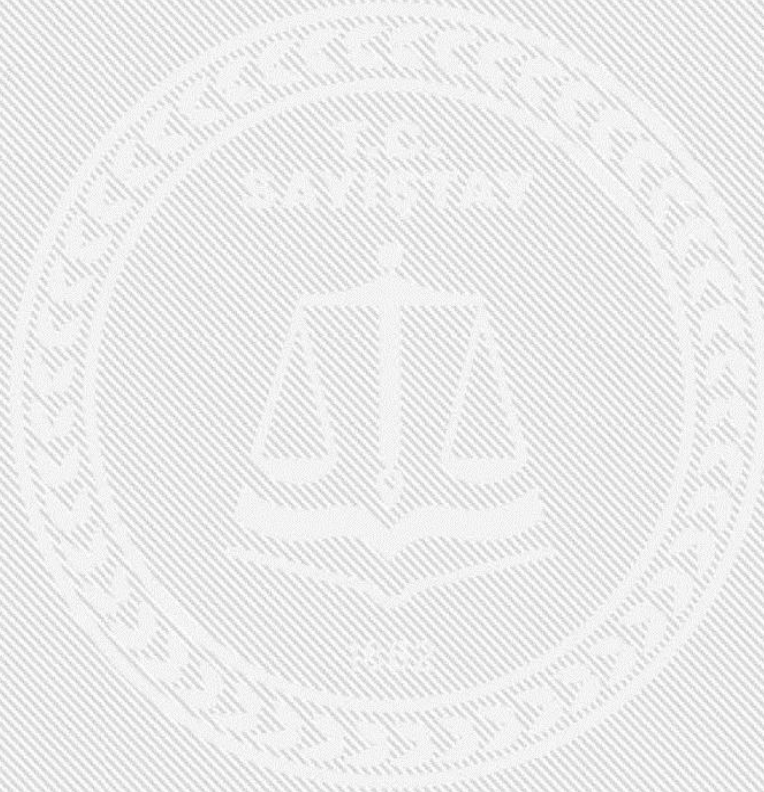
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI GELİR TABLOSU (TL)	
60 BRÜT SATIŞLAR	310.583.253,94
600 YURTIÇİ SATIŞLAR HESABI	298.349.534,33
602 DİĞER GELİRLER	12.233.719,61
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	1.785.249,95
610 SATIŞTAN İADELER HESABI (-)	1.785.249,95
NET SATIŞLAR	308.798.003,99
62 SATIŞLARIN MALİYETİ(-)	116.555.311,80
620 SATILAN MAMULLER MALİYETİ HESABI (-)	1.961.532,11
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ HESABI (-)	114.593.779,69
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	192.242.692,19
63 FAALİYET GİDERLERİ(-)	186.398.415,84
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	186.398.415,84
FAALİYET KARI ZARARI	5.844.276,35
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	7.397.344,29
642 FAİZ GELİRLERİ HESABI	6.623.911,80
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	773.432,49
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	13.241.620,64
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	546.053,50
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	546.053,50
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	13.787.674,14
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	13.787.674,14

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL
TESİS**

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	46
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	46
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	47
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	47
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	49
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	55
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	56
8. EKLER.....	59

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Atatürk Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi, Üniversite Senatosunun 13.05.2011 tarih ve 72 sayılı kararı ile kurulmuştur.

İşletmeye bağlı bulunan birimler; Konukevi 1, Konukevi 2, Konukevi 3, Ankara Konukevi, Fitniss Merkezi, Bowling & Bilardo Salonu, Erzurum Evi, Personel Lokali, Açık-Kapalı Kortlar ve Kafeler ile Kapalı Otopark'tır. Muhasebe işlemleri bilanço esasına göre yürütülmektedir.

2015 yılı Bilançosunda toplam aktif büyüklüğü 1.539.241,90 TL'dir. İşletmenin gelir toplamı 4.226.892,70 TL, gider toplamı ise 4.612.031,89 TL olup, Bilançoda yıl sonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 385.139,19 TL ancak Gelir Tablosunda ise yıl sonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 381.281,67 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve Kesin Mizan,
- Bilanço,
- Gelir Tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere

uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere

yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Maddi Duran Varlık Hesaplarının Kullanılmaması

Kurum mizan cetveli ile buna dayanak teşkil eden yevmiye defteri ve ödeme emirleri incelenmiş ve bu inceleme sonucunda satın alınan ve Maddi Duran Varlıklar hesap grubunda izlenmesi gereken bazı taşınırların doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği, bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

Kamu Kurum Ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'in "Hesap planının genel yapısı" başlıklı 25'inci maddesinde yer alan 25 Maddi Duran Varlıklar başlıklı hesap grubu;

25 Maddi Duran Varlıklar

253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı

255 Demirbaşlar Hesabı

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

hesaplarından oluşmaktadır.

Söz konusu duran varlıklar için yapılan ödemelerin muhasebeleştirilmesinde 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ile birlikte yukarıdaki hesap kodları yerine 630 Giderler Hesabı kullanılmıştır. Dolayısıyla kurum tarafından yapılan maddi duran varlık alımları ilgili Esas ve Usullerin 25'inci maddesindeki hesap planının aksine, yukarıdaki alt hesaplardan takip edilememektedir.

Kaldı ki sosyal tesisler, taşınırların kullanımı, muhafazası, devri, giriş-çıkışı ve kaydı gibi işlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında olduğundan gerek anılan Yönetmelikte gerekse Muhasebe Yönetmeliğinde yer alan taşınır kodlarını kullanmak ve her iki sisteme uyumlu kayıt yapmak zorundadırlar.

Buna göre muhasebe kayıtlarının daha açık ve anlaşılabilir olması, yapılan harcamaların ilgili bulunduğu hesaba kaydı ile mümkün olduğundan, Maddi Duran Varlıklar içinde yer alması gereken taşınırlarının aktifleştirilmek suretiyle söz konusu hesaplara

kaydedilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabı ile muhasebeleştirilmesi nedeniyle Bilançoda 25 Maddi Duran Varlıklar grubunun olması gerekenden daha düşük, Gelir Tablosunda ise 630 Giderler Hesabının olması gerekenden daha yüksek gösterilmesi sonucunda anılan tablolarda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak öncelikle Sosyal Tesislerin elinde bulunan Maddi Duran Varlıklar tespit edilerek demirbaş defterine kaydı yapılmış olup, bilahare yeni satın alınan muhasebe programı çerçevesinde uygun hesap kodlarına göre kaydı yapılarak muhasebeleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, maddi duran varlıkların ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik düzeltme kayıtlarının yapıldığı anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Stok Hesaplarının Kullanılmaması

Kurum mizan cetveli ile buna dayanak teşkil eden yevmiye defteri ve ödeme emirleri incelenmiş ve bu inceleme sonucunda satın alınan ve Stok Hesaplarında izlenmesi gereken bazı tüketim malzemelerinin doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği, bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

Kamu Kurum Ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas Ve Usuller’in “Hesap planının genel yapısı” başlıklı 25’inci maddesinde yer alan 15 Stoklar başlıklı hesap grubu;

15 Stoklar

150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı

153 Ticari Mallar Hesabı

157 Diğer Stoklar Hesabı

hesaplarından oluşmaktadır.

Söz konusu stoklar için yapılan ödemelerin muhasebeleştirilmesinde 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ile birlikte yukarıdaki hesap kodları yerine 630 Giderler Hesabı kullanılmıştır. Dolayısıyla kurum tarafından yapılan stok malzemeleri alımları ilgili Esas ve Usullerin 25'inci maddesindeki hesap planının aksine, yukarıdaki alt hesaplardan takip edilememektedir.

Kaldı ki sosyal tesisler, taşınırların kullanımı, muhafazası, devri, giriş-çıkışı ve kaydı gibi işlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında olduğundan gerek anılan Yönetmelikte gerekse Muhasebe Yönetmeliğinde yer alan taşınır kodlarını kullanmak ve her iki sisteme uyumlu kayıt yapmak zorundadırlar.

Buna göre muhasebe kayıtlarının daha açık ve anlaşılabilir olması, yapılan harcamaların ilgili bulunduğu hesaba kaydı ile mümkün olduğundan, Dönen Varlıklar içinde yer alması gereken taşınırlarının aktifleştirilmek suretiyle söz konusu hesaplara kaydedilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabı ile muhasebeleştirilmesi nedeniyle Bilançoda 15 Stoklar Grubunun olması gerekenden daha düşük, Gelir Tablosunda ise 630 Giderler Hesabının olması gerekenden daha yüksek gösterilmesi sonucunda anılan tablolarda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak muhasebe kayıtlarının daha açık ve anlaşılır olabilir olması için yeni satın alınan muhasebe programında stok malzemeleri alımları (15) Stok Hesap Kodları altında izlenmekte ve kaydedilmektedir. denilmektedir.”

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, Stok Hesaplarında izlenmesi gereken tüketim malzemelerinin ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşılmalı beraber 2016 yılı öncesindeki tüketilmeyen stokların da envanterinin yapılarak hesaplara alınması gerekir.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Muhasebe İlkelerine Aykırı Bir Muhasebe İşleminin Yapılması Sonucunda 630 Giderler Hesabı ve 500 Sermaye Hesabının Gerçeği Yansıtmasına Neden Olunması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesince, 31.12.2015 tarihinde 4908 numaralı muhasebe kaydı ile muhasebe kural ve yönetmeliklerine aykırı olarak gerçekte bir gider oluşmadığı halde bir gider yapılmış gibi gösterildiği ve herhangi bir sermaye artırımını yapılmadığı halde 500 Sermaye Hesabının artırıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 1: 4908 Yevmiye Numaralı Muhasebe Kaydı

Yevmiye No:4908 Tarihi:31.12.2015	Borç	Alacak
500 1.9 Diğer Denge Kayıtları	6.592.127,84	6.592.127,84
500 1.1 İlk Yıl Denge Kaydı	51.050,45	1.122.046,18
630 3.7.1.90 Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Giderleri	1.070.995,73	
830 3.7.1.90 Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Giderleri	1.070.995,73	
835 GİDER YANSITMA HESAPARI		1.070.995,73
905 Menkul Mal Gayrimenkul Hak Alım, Bakım	1.070.995,73	
900 Menkul Mal Gayrimenkul Hak Alım, Bakım		1.070.995,73

Söz konusu kayıta 500 Sermaye Hesabının hem borcuna hem de alacağına aynı anda bir değer girilmesi muhasebe kurallarına aykırıdır.

Diğer yandan “Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usullerin” 41 ve 48’inci maddelerinde 630 Giderler Hesabı ile 500 Sermaye Hesabının ne şekilde çalıştırılacağı gösterilmiştir. İlgili yevmiye kaydında gerçekte 1.070.995,73 TL tutarında herhangi bir gider yapılmadığı halde Gelir Tablosuna gider olarak yansımış ve Sosyal Tesis gerçekte kar ederken, zarar etmiş gibi gösterilmesine neden olunmuştur.

Bunun yanında yapılan kayıt sonucu, herhangi bir sermaye artırımını olmamasına rağmen Bilançoda, 500 Sermaye Hesabının 1.070.995,73 TL olduğundan fazla görünmesine neden olunmuştur.

Muhasebenin temel ilkelerinden biri olan “Tarafsızlık ve Belgelendirme Kavramı” ilkesine göre muhasebede yapılan tüm işlemlerin belgelendirilmesi ve kayıtların belgeye dayanması gerekir. Belgeler usulüne uygun düzenlenmeli ve gerçeği yansıtmalıdır. Kişilerin beyanına göre değil, fatura, senet, makbuz gibi belgelere dayanarak kayıt yapılmalıdır.

Ancak düzeltme adı altında fiktif bir muhasebe işlem fişi ile giderler ve sermaye hesaplarının olduğundan fazla görülmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Sosyal Tesisler Müdürlüğünce 31.12.2015 tarihinde 4908 numaralı muhasebe kaydı ile muhasebe kural ve yönetmeliklerine aykırı olarak gerçekte bir gider oluşmadığı halde bir gider yapılmış gibi gösterildiği ve herhangi bir sermaye artırım yapılmadığı halde 500 Sermaye Hesabının arttırıldığı tespit edilmiştir. Önceki yıllarda yapılan yanlış kayıtlar nedeni ile 500.01.09 nolu Denge Kaydı Hesabı bakiye verdiği için dolayı, süregelen bu yanlışlığın düzeltilmesi için yıl sonunda 4908 numaralı muhasebe işlem fişi ile hesap bakiyesinin düzeltilmesine imkan tanınmıştır. Yeni satın alınan muhasebe programı ile bu türden yapılacak yanlışlıkların önüne geçilmesi sağlanmış ve hesap bilgilerinin bundan böyle gerçeği yansıtması ve muhasebe Esas ve Usullerine uygun olarak kaydedilmesi ve izlenmesi için büyük titizlik gösterilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, muhasebe ilke ve kurallarına aykırı olarak yapılan 2015 mali yılına ait 4908 numaralı muhasebe kaydında yapılan hatalı muhasebeleştirme işlemine ilişkin herhangi bir düzeltme yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Cevapta önceki yıllarda ne tür yanlış kayıtlar yapıldığına ilişkin herhangi bir bilgi verilmeksizin 500.1.9 nolu Diğer Denge Kaydı Hesabının bakiye vermesini engellemek için böyle bir kaydın yapıldığı ifade edilmiştir.

Ancak 4908 numaralı muhasebe kaydında bulunan bulgu konusu hatalı işlem bu hesap ile ilgili olmayıp bilakis 500.1.1 nolu İlk Yıl Denge Kaydı hesabına ilişkindir. Bilanço aktifinde bulunan değerlerde herhangi bir artış olmaksızın sermaye artırılmış ve bunun karşılığında hiç bir somut mali olaya ve/veya belgeye dayanmaksızın 630 Giderler ve 830 Bütçe Giderleri hesabı olduğundan fazla gösterilmiş ve tesis gerçekte kar ederken zarar etmiş gibi gösterilmesine sebebiyet vermiştir.

Bu durum 2015 yılı dönem sonu mali tabloların önemli ölçüde hata içermesi ve mali tabloların gerçeği yansıtmamasına neden olmuştur.

BULGU 4: 2015 Yılı Gelir Tablosunun Gerçeği Yansıtmaması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesinin, 2015 yılı Gelir Tablosunun gerçeği yansıtmadığı tespit edilmiştir.

2015 yılı Gelir Tablosunda Dönem Net Zararı 381.281,67 TL olarak gösterilmiştir.

2015 yılına ait yevmiye defterinden yeniden hesaplama yöntemine göre çıkarılan gelir ve gider sonuç hesap bakiyelerinin sırası ile 4.226.892,70 ve 4.612.031,89 TL olduğu görülmüştür. Bu yevmiye defteri kayıtları sonucuna göre 591 Dönem Net Zararının 385.139,19 TL olması gerekmektedir. Ancak bu rakam Gelir Tablosunda hatalı olarak 381.281,67 TL olarak gösterilmiştir.

Tablo 2: Yeniden Hesaplama Yöntemi İle Çıkarılan 2015 Yılı Gelir Gider Bakiyeleri

HES_KOD	HESAP ADI	BAKİYE (TL)
600	Gelirler Hesabı	4.226.892,70
630	Giderler Hesabı	4.612.031,89
	Toplam	385.139,19

Öte yandan 31.12.2015 tarihi itibari ile Sosyal Tesis Bilançosunda 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı 385.139,19 TL'dir. Dolayısıyla sunulan Gelir Tablosu, Bilanço ile de uyumlu değildir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevcut durumun nedeni araştırılarak gerekli düzeltme işlemi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, gerekli düzeltme işleminin yapılacağı anlaşılmaktadır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında düzeltme işleminin yapılacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Atatürk Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi 2015 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

Kurum mizan cetveli ile buna dayanak teşkil eden yevmiye defteri ve muhasebe işlem fişleri incelenmiş ve bu inceleme sonucunda yüzme havuzu ve fitness kart depozito ücretlerinin doğrudan 600 Gelirler Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'in "Emanet Yabancı Kaynaklar" başlıklı 37'nci maddesinde;

"Bu hesap grubu, sosyal tesislerce yürütülen herhangi bir iş dolayısıyla veya mevzuat gereğince depozito veya teminat olarak yapılan tahsilatların izlenmesi için kullanılır. Bu grup 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabından oluşur.

330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı: Bu hesap, nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

Sosyal tesislerce, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda teminat olarak kabul edilebileceği belirtilen değerler teminat olarak kabul edilir. Teminat olarak kabul edilen değerlerin zamanaşımı ve gelir kaydedilmesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine göre genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için düzenlenen yönetmelik hükümleri uygulanır." denilmektedir.

Yapılan incelemede gelir kapsamında olmayan sonradan iade edilecek olan söz konusu kart depozito ücretlerinin, 100 Kasa Hesabı ile birlikte 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken doğrudan 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Muhasebe kayıtlarının daha açık ve anlaşılabilir olması, yapılan işlemlerin ilgili bulunduğu hesaba kaydı ile mümkün olduğundan, kurumun Kısa Vadeli Yabancı Kaynakları içinde yer alması gereken depozito ücreti gelirlerinin, 600 Gelirler Hesabı altında muhasebeleştirilmesi nedeniyle Bilançoda 330 Hesabının olması gerekenden daha düşük, Gelir Tablosunda ise Gelirler Hesabının olması gerekenden daha yüksek gösterilmesi sonucunda anılan tablolarda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak yeni satın alınan muhasebe programı çerçevesinde yüzme havuzu ve fitness kart depozito ücretleri 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında izlenmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının 2016 yılı itibariyle kullanılmaya başlanıldığı anlaşılmıştır.

Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2016 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Bakım Onarım Payının Ayrılmaması

Yapılan incelemelerde, tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılması için ayrı bir hesap açmak suretiyle mevzuatta öngörülen oranda pay ayrıldığı tespit edilmiştir.

Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ'in (Sayı: 2015-2) V-Ortak Hususlar bölümünün 1'inci maddesinde;

“Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmaması esastır.

Söz konusu tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının % 5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarlar ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için harcanacaktır. Bu hesaptan yapılacak harcamalarda, hizmetin sunumu açısından ihtiyaç duyulan döşeme ve demirbaş alımlarında Başbakanlık ve/veya Bakanlığımızca çıkarılmış veya çıkarılacak olan tasarruf genelgesi, talimatı ve tebliğlerine uyulacaktır.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen Tebliğ hükmüne göre, söz konusu tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının %5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarların, ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için bu hesaptan harcanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Sosyal Tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılması için yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının %5' inden az olmamak üzere ayrılacak tutarın yatırılacağı bir hesap Vakıfbank Üniversite Şubesi nezdinde açılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, Sosyal Tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılması için Vakıfbank Üniversite Şubesi nezdinde hesap açıldığı belirtilmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususa ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****Atatürk Üniversitesi Sosyal Tesisler Müdürlüğü Bilançosu 31.12.2015**

AKTİF HESAPLAR (TL)			PASİF HESAPLAR (TL)		
1	Dönen Varlıklar	1.539.241,90	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	18.009,32
10	Hazır Değerler	1.535.599,56	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	18.009,32
100	Kasa Hesabı	2.809,82	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	18.009,32
102	Banka Hesabı	100.641,58	5	Öz Kaynaklar	1.521.232,58
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	1.432.148,16	50	Net Değer	1.842.342,48
16	Ön Ödemeler	3.492,34	500	Net Değer Hesabı	1.842.342,48
160	İş Avans ve Kredileri Hesabı	3.492,34	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	64.029,29
19	Diğer Dönen Varlıklar	150	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	64.029,29
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	150	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-385.139,19
			591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	-385.139,19
BORÇ TOPLAMI :		1.539.241,90	ALACAK TOPLAMI :		1.539.241,90

Bilanço Dipnotları

900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	2.048.252,32
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	2.048.252,32

Atatürk Üniversitesi Sosyal Tesisler Müdürlüğü 2015 Yılı Gelir Tablosu

HES_KOD	HESAP ADI	BAKİYE
600	Gelirler Hesabı	4.233.058,22
630	Giderler Hesabı	-4.614.339,89
	Toplam	-381.281,67

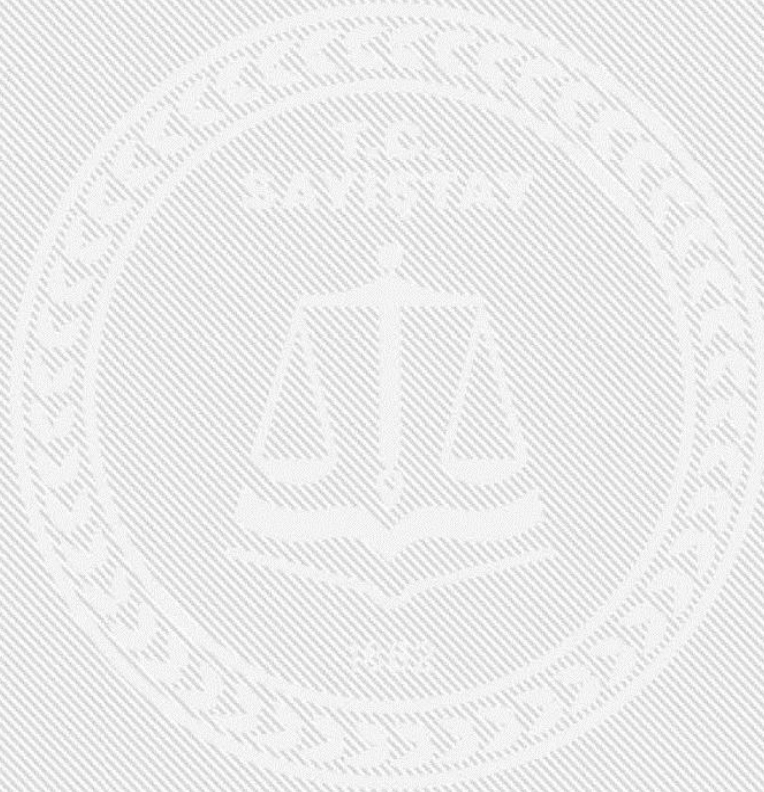

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	61
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	62
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	62
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	62
5. GENEL DEĞERLENDİRME	64
6. DENETİM BULGULARI.....	65

1. ÖZET

Bu rapor, Atatürk Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Atatürk Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan denetim sonucunda;

1- Raporlama gerekliliklerine uygunluk, zamanlılık, mevcudiyet ve sunum kriterlerine göre değerlendirilmiş olup; Stratejik Planın söz konusu kriterleri sağladığı; Performans Programının sadece sunum kriterini sağlamadığı; Faaliyet Raporunun ise zamanlılık ve mevcudiyet kriterlerini sağladığı, sunum kriterini ise sağlamadığı,

2- Stratejik Plan ve Performans Programındaki performans bilgisinin ölçülebilirlik, ilgililik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi sonucunda; Stratejik Planın ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı, ilgililik kriterini kısmen sağladığı; Performans Programının ölçülebilirlik ve ilgililik kriterlerini sağladığı, iyi tanımlanma kriterini kısmen sağladığı;

3- Doğruluk, tutarlılık ve ikna edicilik kriterleri çerçevesinde değerlendirilen Faaliyet Raporunda; performans bilgisine yer verilmemesinden dolayı bu kriterleri sağlamadığı sonucuna varılmıştır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin Faaliyet Raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Atatürk Üniversitesinin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Atatürk Üniversitesinin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda Atatürk Üniversitesinin 2014-2018 dönemine ait Stratejik Planını zamanında hazırlayarak, mevzuatta yer alan sunum kriterlerine uygun şekilde yayımladığı görülmüştür. Üniversite, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 7 adet amaç, bu amaçların altında 7 adet hedef ve bu hedeflere yönelik 13 adet gösterge belirlemiştir. Üniversite, Stratejik Planını hazırlarken amaçlarını üst politika belgelerine uygun şekilde belirlemiş ve hedeflerini de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit etmiştir. Stratejik Plana ilişkin yapılan incelemelerde 2 adet göstergenin ilgililik kriterini sağlamadığı görülmüştür. İlgililik kriterini sağlamayan göstergelere ilişkin açıklamalar denetim bulgularında yer almaktadır.

2015 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde zamanında ve mevzuatta belirtilen kapsam ve içeriğe kısmen uygun olarak yayınlandığı görülmüştür. 2015 yılı için kurumun 4 adet performans hedefi ve 4 adet performans göstergesi bulunmaktadır. Performans Programına ilişkin yapılan incelemelerde 2 adet göstergenin iyi tanımlanma kriterini sağlamadığı görülmüştür. İyi tanımlanma kriterini sağlamayan göstergelere ilişkin açıklamalar denetim bulgularında yer almaktadır.

2015 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde; Üniversitenin Performans Programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu raporlanmamıştır. Dolayısıyla raporlanan hedef ve gösterge gerçekleştirmelerinin kurumun son ölçüm kaynakları ile doğrulanabilir olmadığı görülmüştür. Faaliyet Raporunun yasal süreler içinde yayımlandığı ve bazı sunum kriterlerini ise sağlamadığı değerlendirilmiştir.

Atatürk Üniversitesinin performans bilgisini değerlendirmek için kullandığı faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin veri kayıt sistemleri incelendiğinde, verilerin tek bir merkezden takibini sağlayacak otomasyon sisteminin olmadığı ve bu verilerin güvenilirliğine ilişkin risklerin olduğu tespit edilmiştir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Alan İki Adet Göstergenin İlgililik Kriterini Sağlamaması

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından 2006 yılında yayınlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda; performans göstergelerinin gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılacağı belirtilmiştir. Buna göre, performans göstergesinin hedefe ne ölçüde ulaşıldığını ortaya koyabilmesi için, söz konusu stratejik hedefle doğrudan ilgili olması gerekmektedir.

Stratejik Planda yer alan 12 adet performans göstergesinden 10 adedinin stratejik hedefle ilgililik kriterini sağladığı tespit edilmiştir. Kalan 2 adet göstergenin ait olduğu stratejik hedefle ilgili olmadığı düşünülmektedir.

Tablo 1: Stratejik Hedefle İlgisiz Olduğu Değerlendirilen Göstergeler

Stratejik Hedef	Gösterge	Değerlendirme
Hedef 5.1 Program dönemi boyunca nitelikli öğrencilerin Üniversitemizi seçmeleri için çalışma yapılacaktır.	Mezun olduktan sonra iş bulan veya işini kuran öğrenci sayısı. Öğrenci kulüp sayısı	“Mezun olduktan sonra iş bulan veya işini kuran öğrenci sayısı ve Öğrenci kulüp sayısı göstergeleri” hedefle ilgili değildir.
Hedef 6.1 2016 yılı sonuna kadar Üniversitemiz Hastanesinin röntgen cihazı ve tıbbi cihaz ihtiyacı karşılanacaktır.	Poliklinik muayene sayısı Tarama sonrası çağrı yapılma oranları.	“Poliklinik muayene sayısı ve tarama sonrası çağrı yapılma oranları” hedefle ilgili değildir.

Kamu idaresi cevabında; “Yeni hazırlanacak Stratejik Planda bu iki hatalı göstergenin yeniden tanımlanması suretiyle düzeltilmesi yoluna gidilecektir. denilmektedir.”

Sonuç olarak Kamu idaresi bulguda belirtilen hususları kabul etmiş olup söz konusu eksikliklerin giderilmesi hususu, denetim sonuçlarını izleme faaliyetleri kapsamında izleyen denetimlerde göz önünde bulundurulacaktır

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 2: Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi

Atatürk Üniversitesi 2015 yılı Performans Programında, Performans Programı Hazırlama Rehberinde belirlenen tablolarda açıklama kısmının yer almadığı tespit edilmiştir.

Atatürk Üniversitesi 2015 yılı Performans Programı, 2009 yılında Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde belirlenen şekle uygun olarak hazırlanmış ve temel başlıklara yer verilmiştir. Performans Programında Tablo 1 "Performans Hedefi Tablosu" ve Tablo 2 "Faaliyet Maliyetleri Tablosu" nda yer alması gereken "Açıklamalar" kısmına yer verilmemiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne göre, performans hedefi tablosundaki açıklama kısmında söz konusu hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçesine kısaca değinileceği; faaliyet maliyetleri tablosunun açıklama kısmında ise ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplamasına ilişkin hususlara yer verileceği belirtilmiştir. Atatürk Üniversitesi 2015 yılı Performans Programında bu iki tablodaki açıklama kısmının yer almadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz 2015 yılı Performans Programında yer alan Tablo 1 "Performans Hedefi Tablosu" ve Tablo 2 "Faaliyet Maliyetleri Tablosu" nda yer alması gereken "Açıklamalar" kısmı ilgili yıl için Performans Programının güncellenmesi yoluyla düzeltilmiş olup; 2016 Yılı Performans Programında da raporda belirtildiği şekilde "Açıklamalar" kısmına yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulguda belirtilen hususları kabul etmiş olup söz konusu eksikliklerin giderilmesi hususu, denetim sonuçlarını izleme faaliyetleri kapsamında izleyen denetimlerde göz önünde bulundurulacaktır.

BULGU 3: Performans Programında Yer Alan Bir Göstergenin İyi Tanımlanma Kriterini Sağlamaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe göre performans programlarında yer alan performans hedef ve göstergelerinin sade ve anlaşılır olması esastır.

“İyi tanımlanma” kriteri, net ve anlaşılabilir performans hedef ve göstergeleri hazırlama gerekliliği ile ilgilidir. Yani idareler, neyi başarmak istediklerini açıkça tanımlamalıdır. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması, kamu idarelerinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurur. Bu riskin ortadan kaldırılabilmesi için kamu idarelerinin performans hedef ve göstergelerini açık ve anlaşılır şekilde belirlemeleri esastır.

Performans Programında ilgili ve ölçülebilir olduğu düşünülen hedef ve göstergeler iyi tanımlanma kriteri açısından değerlendirmeye tabi tutulduğunda, bir adet göstergenin iyi tanımlanmadığı görülmüştür.

Tablo 2: İyi Tanımlanma Kriterini Sağlamadığı Değerlendirilen Göstergeler

HEDEF 4- 2015 yılı sonuna kadar Üniversitemiz Hastanesinin röntgen cihazı ve tıbbi cihaz ihtiyacı karşılanacaktır.			
Performans Hedefi	Gösterge	Çıktı/ Sonuç Odaklılık	Değerlendirme
2015 yılı sonuna kadar Üniversitemiz hastanesinin tıbbi cihaz potansiyelini artırmak.	Gerçekleşme Oranı	Performans hedefi çıktı odaklıdır.	Göstergede belirtilen gerçekleşme oranı ifadesi iyi tanımlanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bu bulguyla ilgili olarak 2015 yılı Performans programı güncellenerek gösterge tanımlanması yeniden yapılmıştır. 2016 yılı Performans Programındaki tanımlamalar da yeniden gözden geçirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulguda belirtilen hususları kabul etmiş olup söz konusu eksikliklerin giderilmesi hususu, denetim sonuçlarını izleme faaliyetleri kapsamında izleyen denetimlerde göz önünde bulundurulacaktır.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4: Faaliyet Raporunda Bulunması Gereken Bazı Bölümlere Yer Verilmemesi

17.03.2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik, faaliyet raporlarında yer verilecek bilgilere yönelik ilkeleri ve bu raporların hazırlanmasında izlenecek süreçleri ortaya koymaktadır. İdare Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan incelemelerde raporda yer alması gereken; “Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi”, “Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi” ve “Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi” bölümlerinin hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasında ve yayımlanmasında yasal mevzuatlara uyulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bu bulguda yer alan eksiklikler 2016 yılı Faaliyet Raporunun güncellenmesi suretiyle giderilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulguda belirtilen hususları kabul etmiş olup söz konusu eksikliklerin giderilmesi hususu, denetim sonuçlarını izleme faaliyetleri kapsamında izleyen denetimlerde göz önünde bulundurulacaktır.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Stratejik Plan ve Performans Programında Belirlenen Performans Hedef Ve Göstergelerin Gerçekleşme Değerlerinin Faaliyet Raporunda İzlenmemesi

Atatürk Üniversitesi 2015 yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemelerde, Performans Programında belirlenen göstergelerden hiçbirinin gerçekleşme durumunun izlenmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinde;

“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin (c) fıkrasının 2'nci bendinde ise;

“Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.” denilerek Kurum tarafından hazırlanacak olan Faaliyet Raporlarında, Stratejik Plan ve Performans Programında belirlenen performans hedef ve göstergelerinin ölçülerek raporlanacağı açıkça belirtilmiştir.

Ayrıca Devlet Planlama Teşkilatı tarafından 2006 yılında yayınlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun “İzleme ve Değerlendirme” bölümü, *“Performansın izlenmesi, izleme faaliyetinin temelidir. Bunun için performans göstergeleri ile ilgili veriler düzenli olarak toplanmalı ve değerlendirilmedir.”* şeklindedir.

Yine aynı bölümde; *“İzleme ve değerlendirme süreci kurumsal öğrenmeyi ve buna bağlı olarak faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlar. Ayrıca, hesap verme sorumluluğunun oluşturulmasına katkıda bulunur. Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye*

tabi tutulması şarttır. Aksi takdirde, gerek planın uygulanmasında gerekse ilgililerin hesap verme sorumluluğu ilkesinin hayata geçirilmesinde zorluklarla karşılaşılacaktır.” denilmek suretiyle, izleme ile hesap verme sorumluluğu arasında bağlantı kurulmuştur.

Stratejik Plan ve Performans Programında Üniversite tarafından belirlenen performans hedef ve göstergelerin gerçekleşme değerlerinin 2015 yılı Atatürk Üniversitesi Faaliyet Raporunda izlenmediği, takiplerinin yapılamadığı, hiçbir veri doğrulamasının olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen konu ile ilgili olarak gerek Stratejik Planın gerekse Performans Programının performans hedefleri ve göstergelerinin gerçekleşme değerlerine Üniversitemiz 2016 yılı Faaliyet Raporu düzenlenirken yer verilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulguda belirtilen hususları kabul etmiş olup söz konusu eksikliklerin giderilmesi hususu, denetim sonuçlarını izleme faaliyetleri kapsamında izleyen denetimlerde göz önünde bulundurulacaktır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>